

Burgemeester, leden van de gemeenteraad en thuishijkers.

In 2022 – na de herindeling - sloot ik mij aan bij Burgercomité Schaijk & Reek met als doel het mede-bevorderen van een zorgvuldig evaluatieonderzoek naar de nieuwe gemeente Maashorst – ongeacht de uitkomsten.

Ik wilde graag geloven dat daarmee de vieze smaak weggespoeld kon worden van de discutabele voorgeschiedenis rondom de herindeling.

Er zouden voor iedereen kansen komen om te helen. Voor Maashorst om bestuurlijk volwassen te worden en voor burgers om beetje bij beetje het vertrouwen in de politiek terug te gaan krijgen.

Helaas, nu ik hier voor u sta en terugblik op drie jaar Maashorst, kan ik niet anders dan vaststellen dat u uw herkansing niet benut heeft.

U heeft zich onwillig en onmachtig getoond om te leren van uw eigen geschiedenis en dat is een trieste constatering. Hier heersen nog steeds dezelfde krachten als in het voormalige Landerd.

Die krachten hebben wederom voorkomen dat er recht is gedaan aan de bijzondere positie van de inwoners van Schaijk en Reek. Hun nadrukkelijke en exclusieve stem mocht ook nu niet gehoord worden. En dat was wél verwoord in de herindelingswet en dát was indertijd ook de tekstuele uitleg van de verantwoordelijk minister.

Wanneer u die duidelijkheid echt had gewild, was die er met een individuele bevraging in Schaijk en Reek gekomen. En dat weet u zelf als geen ander ook heel goed.

Ik heb me afgelopen tijd regelmatig afgevraagd of ik nog wel de moeite wilde nemen vanavond in te spreken. Ons Burgercomité is feitelijk alleen maar genegeerd en niet serieus genomen. Brieven werden niet beantwoord en in officiële stukken werden we zelfs neergezet als “een groep onruststoker^s met minimaal draagvlak”.

Uw vileine en insinuerende passage daarover in uw brief aan de minister spreekt boekdelen. Laat duidelijk zijn dat het u niet bepaald siert om een dergelijke stoot onder de gordel uit te delen.

Maar toch, ik heb uiteindelijk besloten wel in te spreken. Zelfs al weet ik heel goed dat u geen enkele boodschap heeft aan een ander inzicht dan uw eigen inzicht.

Ik wil u enkel publiekelijk laten weten dat wij en met ons betrokken inwoners van Maashorst weten dat we met dit dossier in commissie bedonderd en misleid zijn. En wel door de drie meest betrokken partijen, het ministerie, Berenschot en de gemeente Maashorst – allemaal mede- verantwoordelijk voor het onderzoekstraject en de voorliggende rapportage.

Deze partijen hebben hun Inspanningen niet gericht op hun strikt gescheiden taken en verantwoordelijkheden zoals ons werd voorgehouden.

In een geconstrueerd “samenwerkingsverband” met intensief contact voor onderlinge afstemming is kritische inbreng van buitenaf geëlimineerd.

De gezamenlijke inzet was gericht op de gewenste uitkomst van het onderzoek: een onverdeeld Maashorst.

De gevolgen van deze kongsi zijn voor de goede kijker – en dat zijn wij! - op veel terreinen zichtbaar geweest.

Uw afstemming heeft geleid tot leugens, niet deugende onderonsjes en het niet naleven van de eigen onderzoeksprotocollen.

Hiermee is de uitvoering van de wettelijke onderzoeksopdracht zo’n geweld aangedaan dat de uitkomst is gedegradeerd tot een farce.

Als sluitstuk van deze evaluatie buigt u zich vandaag over het Presidiumvoorstel "**Rapport Evaluatie gemeente Maashorst**".

Wij beschouwen deze presentatie als de apotheose van een drie jaar durende schijnvertoning naar het functioneren van Maashorst. Met veel zelfingenomen hoofdrolspelers – in naam volksvertegenwoordigers – die niet eens moeite hebben gedaan te verbloemen dat ze vanaf het allereerste begin lak hadden aan hun burgerpubliek. Maashorst, de gemeente die alles wat ze met de mond beleid, in de praktijk met voeten treedt.

Dat is het trieste en inktzwarte beeld dat opdoemt na lezing en bestudering van uw rapport. Uw missie is volbracht, Maashorst blijft onverdeeld en u mag op uw raadszetel blijven zitten.

Wat echter meer nog blijft is de schandvlek die u over zichzelf heeft afgeroepen – politieke desinteresse en afkeer én geschonden vertrouwen. Dat komt te voet en gaat te paard zoals u hopelijk weet.

Met een minimum aan kritische zelfreflectie en een overdaad aan zelfvoldane borstklopperij, heeft u laten weten dat het prima gaat in Maashorst. Maar weet u, er is niets gepresenteerd om trots op te zijn.

Bij een enquêterespons van nog geen 3% past eerder schaamte dan jubeltonen. Wat zegt dit over u, over uw burgers? Misschien wel dat ze inmiddels doodmoe zijn van uw langgerekte evaluatiespelletje, dat ze zich toch niet gehoord voelen en de handdoek in de ring hebben gegooid.

Wonderlijk dat u zich zelfs die vragen niet eens gesteld hebt want uw minimale respons is eerder zwaar verontrustend dan reden tot juichen.

Ter vergelijking: 1121 Schaijksse en Reekse burgers ondertekenden na een oproep van de toenmalige actiegroep "Schaijk hoort bij Oss en niet bij Uden!" een ondersteuningsverklaring voor een raadgevend referendum. 25% Van de 4500 kiesgerechtigden, dat is nog eens een respons!

Weet u wat er met die stemmen is gebeurd? Ze werden genegeerd en afgewezen als zijnde onbeduidend. Maar ze waren natuurlijk bovenal zeer ongewenst. Wat zegt het wanneer men 25% respons terzijde schuift vanwege onwelgevallige uitkomsten en 3% respons vreugdevol omarmd wordt omdat het goed uitkomt?! Wij gaan als Burgercomité Schaijk & Reek voor het antwoord: **Willekeur en bestuurlijke onwill**

Genoeg beschouwingen... Voor de onderbouwing van onze uitspraken rest mij helaas niet de benodigde spreektijd, ik schat dan nog minimaal een uur nodig te hebben. Maar ik wil u niet teleurstellen en heb nog een selecte opsomming verzorgd die ik aan de griffier overhandig heb.

Tijd voor conclusies.

De opzet, vormgeving en uitvoering van dit evaluatieonderzoek doen op geen enkele manier recht aan de geest en de letter van de herindelingswet. Bureau Berenschot heeft daarmee - door u gelegitimeerd - verzaakt aan de wettelijke onderzoeksopdracht.

De gepresenteerde enquêtes dienen ongeldig verklaard te worden omdat ze qua opzet, communicatie en vraagstelling op geen enkele manier de toets der kritiek kunnen doorstaan. Ze zijn onduidelijk en onzorgvuldig over de opzet en de bedoeling van de vragen, niet representatief door langdurige onbereikbaarheid en voortijdige afsluiting van de server en door de minimale respons.

Enig gebruik van – de uitkomsten van - deze enquêtes an sich en de verwerking van deze enquêtegegevens in een eindevaluatie over het functioneren van de gemeente Maashorst is volledig in strijd met een professionele benaderingswijze van een onderzoeksvraagstuk.

Maashorst, 14 november 2024

Namens Burgercomité Schaijk & Reek Schaijk & Reek

Mw. M. van der leest-Kieboom

Dank voor uw aandacht.

Toegevoegde onderbouwingen van onze uitspraken.

In willekeurige volgorde.

*Het ministerie zou niet gaan over de vormgeving van de herindelingsevaluatie; de invulling daarvan zou behoren tot de professionele vrijheid van Bureau Berenschot. Laat helder zijn dat geen enkele opdrachtgever eigengereide uitvoering van een onderzoeksopdracht accepteert wanneer de onderzoeksvragen niet beantwoord worden.

*De ambtelijke top van het ministerie is tussentijds voortdurend op de hoogte gesteld van de beschouwingen en de geformuleerde kritiek vanuit het Burgercomité Schaijk & Reek.

*Inspraak en inbreng op dit dossier zijn nooit mogelijk geweest; vorm en inhoud waren vanaf dag één in beton gegoten.

*Burgerinbreng voor de vorm, gereduceerd tot welgeteld 20 personen waarvan een deel ieder moment aangezegd kon krijgen dat er wegens disfunctioneren geen plaats meer voor ze was als afgevaardigde.

*Ondermijnende interventie en onjuiste uitspraken van burgemeester Donders. De publieke tik op de vingers van Oss was veelzeggend. Maar waar was u Maashorst en waar was Berenschot?

*Maashorst als zogenaamd lijdend voorwerp van onderzoek maar wel via allerlei overlegorganen overal vertegenwoordigd.

*De besloten en geheime onderonsjes tussen uw raad en Berenschot, de zogenaamde raadsconferenties. Een onbekend en overigens ook niet bestaand bestuurlijk fenomeen. En bovenal een curieus overlegmodel tussen onderzoeker en onderzochte. Professionele distantie zou eerder voor de hand liggen.

*De laatste zogenoemde raadsconferentie vond plaats op 14-10-2024. Volgens informatie van Maashorst zelf heeft Bureau Berenschot toen het evaluatierapport gepresenteerd aan de gemeenteraad, voorafgaande aan de toezending aan de opdrachtgever. Het lijkt ons weinig vertoond dat een eindrapport eerst aan het lijdend voorwerp wordt gepresenteerd en dan pas aan de opdrachtgever. Wat is daar besproken, zijn er nog aanvullingen of correcties aangebracht?

Zo'n insteek klopt niet, is volslagen gekunsteld en zeer dubieus.

* Op 26-08-2024 gaat het presidium onder agendapunt 9 akkoord met de planning voor de evaluatie van Berenschot.

De heer Ruud Geerders geeft aan dat de evaluatie zinloos is want een raadsmeerderheid is voor het overleind houden van de fusie. De voorzitter zegt dat uit de evaluatie van Berenschot ongetwijfeld verbeterpunten komen en dat die waardevol kunnen zijn.

* Deze opmerking over een zinloze evaluatie komt nota bene uit de mond van een raadslid dat al 30 jaar politiek bedrijft en op een moment dat de eindrapportage van Berenschot nog niet eens afgerond is. Het presidium is niet geïnteresseerd in de uitkomsten van de evaluatie – of alle uitkomsten zijn al lang bekend en duidelijk.

*Deze opmerking staat onzes inziens ook voor een ultieme desinteresse en minachting voor de gevoelens en standpunten van de inwoners die je vertegenwoordigt en die tijd en moeite hebben willen besteden aan een enquête-oproep waarmee u zelf heeft ingestemd. Dergelijke uitspraken en het ontbreken van enige correctie op zo'n uitspraak zijn publieke vertegenwoordigers onwaardig. Ook de burgemeester laat het hier afweten door alleen te redeneren vanuit de winst die het de gemeente als organisatie kan opleveren.

Zo kijkt men in Maashorst dus aan tegen de invulling en uitvoering van een wettelijke taakopdracht die ze niet aanstaat. En zo ziet bestuurlijke ondermijning en desinteresse er dus intern uit. De raad is schijnbaar niet meer van plan zich te laten verrassen! Wat een bestuurlijke armoede!

* Maashorst is de keurmeester van het eigen vlees die zichzelf lof toezwaait over geboekte successen, zoals de afronding van het dossier Jonkergouw. Enige feestvreugde lijkt niet op de plaats. Na uw besluit over een niet haalbare verkeersvariant gaat het feest opnieuw beginnen.

***In hun toelichting op de uitgezette enquêtes in het kader van het evaluatieonderzoek naar de herindeling schrijven burgemeester en wethouders van de gemeente Maashorst in mei 2024 het volgende. "De enquête maakt deel uit van een groot onderzoek. Dat onderzoek richt zich op wensen van inwoners van Maashorst en het draagvlak hiervoor. Het gaat er volgens het college niet om of mensen voor of tegen de herindeling zijn en of er misschien een grenscorrectie voor Schaijk en Reek moet komen." Het is meer dan kwalijk dat een gemeente zijn inwoners met dergelijke selectieve berichtgeving bewust informatie onthoudt over de aard van een burgerraadpleging.**

***Maashorst heeft niet tijdig, ontoereikende en onvolledige informatie aan burgers verstrekt over (het doel van) de enquêtes, zowel via perspublicaties als op het enquêteformulier zelf.**

***Maashorst heeft als onderwerp van onderzoek gereageerd op inwonersklachten vanwege verregaande onbereikbaarheid van de server voor zowel deelnemers aan de "aselecte steekproef" als aan de "open enquête."**

Hoeveel respondenten door deze – op verschillende momenten vastgestelde en vastgelegde - onbereikbaarheid van de server zijn afgehaakt en daardoor een van beide enquêtes niet hebben ingevuld, is volstrekt onduidelijk. Eenzelfde onduidelijkheid geldt ook voor de afhakers vanwege de onjuiste en voortijdige sluiting van die server. Welke inhoudelijke reactie deze respondenten hadden willen geven is uiteraard ook onbekend. Wat wel duidelijk is dat de gemeente Maashorst deze bereikbaarheidsproblemen stelselmatig gebagatelliseerd heeft. Er is op geen enkele manier actief gecommuniceerd en desgevraagd zijn de voorgelegde problemen afgedaan als onbelangrijk.

***Het geschetste enquêteverloop laat zien dat de opdrachtgevers en de uitvoerders hun eigen onderzoekstaken nauwelijks serieus hebben genomen nu ze niet bereid zijn gebleken om consequenties te verbinden aan de ondeugdelijke uitvoering van de beide enquêtes.**

***Door zelfs niet stil te willen staan bij de geldigheid van deze enquêtes geeft men tevens blijk van een verregaande vorm van minachting jegens de bevraagde burgers die hun tijd en energie vergeefs hebben geïnvesteerd om de server te bereiken.**